

От края на XVIII-нач. на XIX век делът на циганите мюсюлмани започва да надвишава този на християните. Прави се разграничение между циганите изповядващи двете религии – за тази цел се използват термините “български” цигани и “турски” цигани. При сватбите “българските” цигани спазват християнските обичаи. „Ходих на Могила, та венчах една циганска сватба” (поп Минчо Кънчев, 1864 г. – б.а.). “Турските” цигани “Държат само по една жена, за която се женят по устно позволение на турския съдия – кадията” (Немски и австрийски пътеписи 1986: 302 – Кемпелен, 1740 г.). Но в с. Енина, Казанлъшко, циганинът мюсюлманин Каята имал “харем от две жени”. „В нашето село Коларци (общ. Тервел), имаме един турски циганин с две жени. Когато тръгваше из село за „юст`е” и двете вървяха подире му, по-дъртата – отпред. Осман се казваше” (м., р. 1925 г.). „Баща ми се ожени за други две циганки. Той носеше по селата и разнасяше сирене. И мащехите носеха на децата си...” (м., р. 1928 г.) (Цит. по Просто начин на живот 2004: 148). При женитба загунджиите спазват мюсюлманските церемонии. Във Варна се обслужват от Али ходжа – цигански ходжа от калайджиите (Petulengro 1915-16: 20).

През втората половина на XIX век бракът между цигани християни и цигани мюсюлмани не се приема. За недопускането на такъв, като православен свещеник поп Минчо Кънчев ангажира местните старозагорски първенци българи.

Търси съдействието и на уважавани представители на двете религиозни цигански общности – хаджи Христо Калъча и Мустафага. „А кумицата ми Райка Енева остана вдовица. Циганинът черибашията Аликоч Ахмедов овдовял и се сгодил за Райка, кумицата ми. Той е мохамеданин, а тя християнка. ...

Чери-башията Аликоч ще потурчва една от християнските циганки, да ста-



Циганка, 1885 г. Графика

* Да размени нещо – от турски